

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.angp-hb.co.za

info@angp.co.za

Ngolo Ya Mundu

ANGU

Kilole Cha Ngolo Ya Kiroho **(Mfwano goiwoyera kwa fwana (picha) ikumi)**

Kachuo aka kedezoya kuandikwa indo ja imbiru, kwa isanga ja Wafaransa mwaka gwa 1732. Kerewuriloghe kushomwa na kuandikwa sena, kwa kufwana kwa wuchili gwa Afrika ni Rev. J.R. Gschwend mwaka gwa 1929, na huwo chikaandikwa kwa viteto vizima vichumbie mtalo gwa 250 ni wandu wa Wuchapishi gwa Injili kwa mbari rose, nawo wawuyaviduma na kuvineka, masanga 127 ga wuchili gwa Injili. Wandu wa viteto vose wa dini zima zima wawuyawonyerwa ni Kachuo aka, kutambukilwa kwa ndenyi kwa loli ya kiroho, na wubaa na ndigi ra ilago ja Mlungu kwa wandu wose, seji jichililo ni mlodi Ezekiel, miaka 586 imbiru ya kuvalwa kwa Kristo. "Nichamneka ngolo mbishi na akili mbishi... nyenu muchakaia wandu wapo, nani nichakaia Mlungu onyu!" Ezekiel 36:26-28.

COPYRIGHT

ISBN 0 - 947464 - 56 - 5

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.

(A Gospel Literature Mission financed by donations)

(Reg. No. 1961/001798/08)

Ngolo Ya Mundu
HEKALU YA MLUNGU ANGU KIWANDA CHA KAZI
CHA SHETANI
(1 Johane 3:4-10)

Iji kwakashoma ichi chuo, dakulomba angu kukumbuke angu cheka sa kilole icho kudimaga kukuwona seji kufwane. Ngera koko mundu wa kira angu Mkristo, ngera ndekuwuyemrumiria Kristo angu kowuya nyuma. Kuchakuwona oho kumoni seji koni Mlungu wawuyakuwona. "Wadamu wadazigana fwana ya shigadi, ela ini nadazigana ngolo." (1 Sam. 16:7). Mlungu wadadiwona kilolia seji difwane.

Shetani ni apa wa tee rose. Ni mzuri wa kira na Mlungu wa ugu wurumwengu, nao wadakugalusa uo moni sa malika wa mwengere eri ungire womi na waka kwa chia riseni hachi. Aga matuku, na hata sa matuku ga kala wori, koko na wadumi wa tee wengi, wikugalusaga weni, na kukufwananisha na wadumi wa Kristo. Na ijo si ishiniko jingi, angu hata shetani moni wadakugalusa kukaia sa malaika wa mwengere. (2 Wakorintho 11:13-14). Shetani, Mlungu wa ugu wurumwengu, wadawifinikira wandu wikaie kirenyi, hata wisedime kumbona na kumanya angu Mlungu wawikunde, hata wisewone seji Yesu ufue upate kuwikiria. (2 Wakorintho 4:4). Wakaung'a wose, na awa wiserumiriaga wafue kiroho, sena ni vitungure wisedimaga kumanya Mlungu. Wabonyerwa nguma ni mawiwi ga ugu wurumwengu. (Waefeso 2:1-2). Ngera meso gawo gisatambulwa kwa chia imu, wiwone kulagaya kwawo, wawuyagenda cha kutotenyi kwa kala na kala. Mungu ugambga, "Ini, jingi sibonyere kaung'a ingi." Wawuya kukalia uo moni. "Angu Mwana wa Mlungu orecheege kwa wundu ugo, upate kurinona kazi ra Shetani." (1 Johane 3:8). "Kwa huwo msikirenyi Mlungu. Mtangalenyi shetani nao uchamkimbia inyu. Msogoderenyi Mlungu kaavui nao uchamsogodera inyu." (Jakubu 4:7-8).

Kukashoma ichi chuo na kufwananisha na picha raro, kuchadima kuiwona ngolo yako. Mneke Mlungu wulalo gozigana ngolo yako, na ukuwonyere seji ifwane. Rumiria kaung'a

rako, hata kusekegora wei nderiko, angu ilago ja Mlungu jadizera huwu “Dikagamba angu ndediwadie kaung’a ringi, dakukalia isi diweni, na loli ingi ndeiko andenyi kodu anduangi. Dikarumiria kaung’a redu kwa Mlungu, Uo uchakatisha ilagiro jake na kubonya ijo jiko ja hachi. Uchadifuya wugoma kaung’a redu na kudielesha na wulagelage gose.” (1 Johane 1:1-10). “Baga ya Yesu, Mwana wake, yadadielesha na kaung’a rose.”

Kwadima kubonyerwa nguma ni Shetani angu ni Mlungu, kwadima kukaia mzumba wa kaung’a angu mdumiki wa Mlungu. Ikakaia kaung’a yadabonyera irangi jako nguma, kusakekana, ela mlilie Mlungu. Uchakukira, kwa chia ya Yesu Kristo uo uchee wurumwengunyi kuwikira wakaung’a. Kurinona ndigi ra Shetani, na kaung’a yawuyadibonyera nguma. Uo ni mkiri odu. Koka imbiru ya Mlungu Mweni, uo umanyaga ngasu rose, magesho gako givisiro na mabonyo ga irangi jako jose. Ndeidimikaga kukuvisa na mabonyo gako imbiru ya Mlungu, kwa kukaia, “Uo Mlungu ubonyere madu gedu – ukaia wada Uo moni usesikiraga? Uo waumbie meso gedu – Ukaia wada Uo moni usewonaga?” (Zaburi 94:9).

“Bwana wadawizigana wose wurumwengunyi upate kuwineka ndigi awo ngolo rawo rimrumiriaga kwa loli.” (2 Mambo ya Nyakati 16:9).

“Uo wadazigana migendo ya wandu wose. Ndekuwadie kira chingi chikambie chemvisa Mkaung’a usewono ni Mlungu.” (Ayub 34:21-22).

“Ela Yesu nderekurumirishege moni kwawo anduangi, angu orewimanyirege wose.” ((Johane 2:24).

Kwa huwo, “Warasimilwa awo wilekelo kaung’a rawo, na awo wisewuyetalilwa mawiwi gawo. Warasimilwa uo mundu Bwana usemtaliaga makosa na uo usewadie wukalo gungi ngolonyi kwake.” (Zaburi 32:1-2).

1. NGOLO YA MKAUNG'A

MAELEZO GA PICHA ROSE

PICHA YA IMBIRI

Ihi picha iawonyera ngolo ya kiwurumwengu, mndwawomi mkaung'a angu muka mkaung'a, seji Biblia yawuyagora aigu ya mkaung'a, uhu ni uja ubonyero nguma ni mawiwi ga ugu wurumwengu, na bea ra mbinyi risimie akili ra mundu seji uumbilo. Ihi niyo picha ya loli ya seji Mlungu wawuyaiwona. Na meso ga mkundu ga wuwongereri, seji gielezero kwa chuo cha Mithali 23:29-33. "Niwonyere mundu umu uwongiaga kwa wungi, uo ukunde kutima chofi imu mbishi, nani nichakuwonyera mndumu uko na wasi na wawuyakulilia moni, wawuyajisa wandu wasi kila ngelo na wawuyanung'unika toe. Meso gake getinika sa paga, sena ushurukie – shurukie, maza redimika kugirilwa risebonyeke. Kusesige divei ikungire matimonyi, hata ngera saki eko na ndigi itinikie, hata itarike – tarike andenyi kikombenyi, na kusea ning'icha mboa eri iranginyi. Nakesho kuchasikira seji kolumwa ni choka iko na wusungu. Maza reobosha richawoneka mesonyi kwako, na oho ndekuchadima kuririkanya angu kudeda nicha."

Kwa picha ihi, nandonyi ya chongo, ngolo ya mundu yawuyawoneka ichulo ni nyamandu ra mbari nyingi. Maana ya iro nyamandu, ni rewonyera vichuku va kaung'a nyingi riko ngolonyi ya mundu. Angu ngolo niyo wulalo guko gowoka vichuku va kaung'a rose. Mlungu wadigoria kwa monu gwa mlodi wake Jeremiah, angu "Ndekuwadie mndungi udimaga kuimanya ngolo ya mundu. Ndekune kindo chingi chiko na mikalo sa ngolo. Ni mkongo hata ni wasi kupoiswa." (Jeremiah 17:9).

Yesu moni warumiriana na ago malago kigora, "Angu andenyi koni, kwa ngolo ra wandu gadafuma maririkanyo gizamie, kulaka, wutoi, kubwaga, kuiwa waka wa wandu, iriso, wulagelage, wukalo, wusawi, kurasha, wungeti, wukelu: iri maza rose radafuma andenyi, naro radamgalusa mundu kulua." (Mariko 7:21-23).

1. TAUSI — Sa iji kugoka kwa Tausi kupoiaga wandu wose, aha andenyi ya ngolo ya mundu yawuyawawonyera kaung'a ekukasa. Lucifer uo orekoge kala malaika wa Mlungu wa mwengere orelagashirege wubaa gwake kwa kukujosa, na kwa chia iyo ukawuya mmaiza wa Mlungu – Shetani. (Isaya 14:9-17 na Ezekiel 28:12-17).

Kukukasa kwadafuma gadi na gadi ya wuwiwi gose – jehanamu, nako kwakuwonyera koni kwa chia nyingi. Wandu wamu wakukasa kwa wuzuri gwawo, wamu kwa kishomo kibaa wiko nacho, mifwano ya nguwo wuzima-wuzima wikuwonyeraga naro, na hata kukufusha waya, sena kurwa njuga, matasibo, pete, na bangili na vizima, seji yagorwa worinyi ni Isaya 3:16-24. Wamu wakukasa na weke wawae, mbari ya mzawo, kimzawo, misarigo na maza sa iro. Waliwa angu, "Mlungu wawitangala wang'eti, ela wawineka mvono awa wiko na ngolo rinyoshere." (1 Petero 5:5). Mlungu wadazamilwa ni kukukasa na kukujosa (Mithali 8:13). "Kukukasa kwadereda kunoneka na kukujosa kwadareda kugwa." (Mithali 16:18).

2. KOSHI — Ihi yafwananishwa na bea ra mumbi, wuseli kisha, na wulaki. Kaung'a rigorelo aha, rachurikia nandighi kwa aga matuku ga kutua mbai. Rachurikia nandighi hata suti dirumirie loli igorelo ni Bwana Yesu kaavui miaka 2000 iidie, angu matuku ga kutua mbai gichakaia sa ga Sodomu na Gomora. Si angu tu maisha aga ga kaung'a gewada womi na waka, na kungiria mizi ya wakristo, na andu sa skuli na nyumba ralala ra wana skuli tu, ela ugu wunyonge gwa waya, kwa mikalo gwangia ngolo ra wandu sinemenyi, videonyi, Picha na michoro ya waya, na maza zima rizamie iro Mlungu wawuyariwanga kaung'a ela wandu wa aga matuku wariwanga maendeleo. Wandu wa irika wengi mamilioni, wanugana na ago maendeleo ga sinema, kushoma chugano ra wuchafu – na ijo irangi jawo jawingira wasinyi, wayenyi, na kuwawa ni ngolo. Wuseli gwa kisha- kisha na irangi ja kulega tala, niro maza rawuyawonekana kedi sa ra mang'oni ga waka na womi kwa kivalwa cha idime. Nyumba ra misarigo niro rawuya andu kowokea mawiwi na kulagalwa ni suku. Mang'oni ga Mlungu, sa Joseph (Genesis 39) na

wazima ndewiduanugwa ni mndungi sa mifwano ipoie. Hata Wazulu wa kala awo widuebwaga mdawana na mwai wikalaka, nawo wisekoge wakristo wangi. Wadima kuwuka na kutanya kivalwa ichi cha idime ituku ja kutua kwa wurumwengu. Mlungu wadikania disekaie walaki – digulege. Kaung'a iyo yose uibonyaga mundu eka shigadi ya mumbi. Ela uo ulakaga uabonya kaung'a aigu ya mumbi gwake goni. Wele, ndemmanyire angu mimbi yenyu ni hekalu ya Roho Mweli uo ukaiaga andenyi konyu, uo munekelo ni Mlungu? Inyu ndemko mali renyu reni anduangi ela moko wa Mlungu. (1 Wakorintho 6:18-19). "Ngera mndungi wainona hekalu ya Mlungu uo moni uchanonwa ni Mlungu. Angu hekalu ya Mlungu ni ya kuela, hekalu iyo ni inyu mbeni. (1 Wakorintho 3:17).

3. NGUWE — Ihi yawonyera kaung'a ra wuwongeri na lwafuo. Ni nyamandu iko mchafu ijaga kuseko wasi kila kilambo chiko imbiru kwake, chika chilue, na chikaga chielie. Na woruwokoni ngolo ya kaung'a yadawusa kila igesho ja wuseli gwa kisha, malago gijigwaga, picha, na maandiko angu vuo va malago giseelie. Mumbi, gwakundwa gukaie hekalu – ya Mlungu uko moyo, ela gwalushwa ni vindo vinonaga na tabia riko rizamie; sa kuputa angu kusoma kimbaku, kuja miraa, na kumila ndembe rewongera, na kuvuta bangi. Maza iiri rawada womi na waka wori. Maza risekoge koicho. Ni ndigi ra Mlungu tu ridimaga kuwikira wakiwa, na wazumba wa shetani sa awo. Watasi wa dini wa loli wa Mlungu ndewiputaga kimbaku ikanisenyi kwa sababu emwobua Mlungu. Woruwokoni ndewiputaga kimbaku, angu watambua mimbi yawo ni hekalu ya Mlungu. "Ni loli mwamanya" seji ugoraga mdumi Paulo, Moko hekalu ya Mlungu na andu Roho wa Mlungu wadakaia andenyi konyu. Ngera mndungi wainona hekalu ya Mlungu uo moni uchanonwa ni Mlungu. (1 Wakorintho 3:16-17 na 6:18-19).

Mundu wa wusu ndempoiaga Mlungu, na ni sa kilambo chisefwanaga kwake. Dadaja dikaie moyo; ndediwuekaia moyo wei dije. Njala yadima kumerelwa ni kuja vindo. Ela choyo chiakema toe, "Nineke, nineke!"

Choyo jingi ndechikatwa, na jingi ndechichuaga. Kwa kunuga sheria ra Malagano ga Kala. Mundu wa lwafuo usekatwa keduaja na mbongeri wedezerwa wibwago kwa kulaswa na mago. (Kumbu Kumbu 21:18-21). Wawongeri na wandu wa lwafuo wichadua wakiwa. Ikakaia kazi yako ni kuja na kulala, ndekumukaga kurwa marasi. (Mithali 28:7). Kumbuka uja mzuri, mundu wa lwafuo na mzumba wa magesho gake orefuege na ukawukia Jehanam andu kwa matiro nandigi. Wuwiwi gwa chofi ndeguko gogora. Gomanyika kuchumba hata ndegutalikaga gwadadwalwa seji si ilago jingi. Mlungu wadigoria worinyi kwa ilago jake angu mbongeri ungi ndechangia kwa wuzuri gwake anduangi. Chofi si vindo vingi. Ni kinywaji chinonaga akili na awa winywaga wadabonya maza ra wukelu riseni akili. Wadawuya wandu wesela kisha, hata wadima kubwagana weni. Maza wisadimaga kuribonya wisewongeree. Kunywa nandigi kuakubonya kukaie ikelu ibaa. Ni wukelu kuwongea. (Mithali 20:1).

Wapoisi chofi na kuiza ni wakosi imbiru ya Mlungu sa wakosi wose. Angu Mlungu wagara, "Mwafinikirwa kira! mang'oni ga chupa ra divei! mang'oni giseni wowa wikawoka kuranganya chofi!" (Isaya 5:22). "Muchatalwa kukaia na makosa iji mwawineka wagenyi wenyu wiko mbai mbai ya mizi enyu chofi, muwinyoshaga hata wawongea." (Habakuk 2:15). "Kwa loli mwamanyanga angu wakaung'a ndewichagupata wuzuri gwa Mlungu anduangi. Msakekalilwa walaki hata awa witasaga milimu, hata awa wiiwaga waka, hata womi wikubonyaga weni sa waka, hata wafiraji, hata vitoi, hata awa wibonyaga iriso, hata wawongeri, hata awa wisholiaga, hata awa wisokaga, ndewichapata ifwa guja wuzuri gwa Mlungu anduangi. (1 Wakorintho 6:9-10).

Kaung'a ra kidamu chedu nderidimaga kuvisika. Iri ni rimu ra iro: "Kulaka, ikakala na mabonyo gizamie, kutasa milimu na wusawi. Wandu wabonya wumaiza na kulwa weni kwa weni, wakaia na iriso, wandu wa machu na bea repata va wurumwengunyi. Wasasarika vichuku-vichuku na mafungu-mafungu; weko na iriso, wawongeri, wavini ngoma, na maza

zima sa iro. Awa wibonyaga maza sa iri ndewichagupata wuzuri gwa Mlungu anduangi. (Wagalatia 5:19-21). Hata msakewongia kwa divei, iyo ichamnona inyu, wulalo gwa ago yamfwana mchulo ni Roho. (Waefeso 5:18).

Yesu wawiwanga wose wiko na kau ya maza ra roho. “Ngera mndungi waoma ndeche kwapo unyo.” (Johane 7:37-38). Chonyi inyo mbose muko na kau – machi haga! Chonyi inyu msewadie pesa – guonyi mufu muje! Chonyi! guonyi (divei na mariwa ga kiroho) – duhu kuseko na kulipa pesa! (Isaya 55:1). “Uo ose uchanywa machi nimnekaga ini, ndechaoma jingi.” Machi nichamneka ini gichawuya ndoria ya machi ga irangi, gimnekaga irangi ja kala na kala.” (Johane 4:14).

4. NGURU — Ihi iawonyera wugadi, kukukurudia kwa kulega kusikira na wusawi. Kulega kusikira kwazamie karakara na wusawi. (1 Sam. 15:23). “Mundu mgadi, ulegaga kubonya kazi uakubwaga moni, ijo udima kubonya ni kuririkanya tu, ago wawuyakunda kupata.” (Mithali 21:25-26). Joshua orewizeriege wana wa Israeli, “Msekaie aha duhu; bonyenyi shwa shwa! Mwende muguwuse! (Watanyi 18:9) seji mndamu uumbilo ni wa wugadi na wa mboa kupata vilambo va Mlungu. Yesu oregoriege, “Fungenyi ndigi kungia kwa mnyango msuse.” (Luka 13:24). “Uo ulolaga uchawona.” (Mat. 7:8). “Wuzuri gwa mlungunyi gwangilwa kwa ndigi, na awo wiwadie ndigi wawuwusa kwa ndigi.” (Mat. 11:12).

Kulega tala malago ga kukia kodu na maza redu ra kiroho, kwadibonya ditote kwa kala na kala. Kwadadigiria kulomba, hata kurilola maza ra ndenyi ra Mlungu, kwadigiria kuwusa maza ndicha ra wuzuri dilagirilo ni Mlungu. Kwadibonya dingie kutotenyi. Mlungu ukakadedanya na kumoni, ukikuvoya kumneke ngolo yako idime, shetani wadakuzere kubonya huwo kesho, angu ituku izima jifwanaga zaidi, na kwa mzwana guzamie yadimika ilemeke putu jisepatike putu, na oho kuchafwa kusekirilo na kusembwadie Kristo. Mlungu wadizera, “Idime ngera kwalusikira lwaka lwake kusakekurisha ngolo yako, seji werebonyerege weke wawa wenyu kwa kulega kumsikira

Mlungu. (Wahibrania 3:7-8). Ni wandu walinga wifue kiroho kwa kulega kukia wikilola na kuwesera ituku izima jipoie, ijo jisechecha putu? Ituku ja kesho si jako jingi.

Ikoko ja nguru jadatumulwa ni wasawi kubonya wusawi gwawo na aha jawonyera kaung'a egurumiria na kubonya wusawi, kulagua angu kugorea wandu bahati riwicheaga sa kushomwa vala, badala emrumiria Mlungu uko moyo, hasa kwa ngelo ra matimo na makongo, matiriro na wasi, dazerwa dimgorie Mlungu uko moyo, uo udimaga kuditesia, badala erumiria bahati redu ripoe angu rizamie, angu "Bwana nuu ugenjaga mundu kwa chia ugendaga." (Zaburi 37:23). "Mndungi wa kenyu oko mkongo? Ndeiwange wagosi wa ikanisa; nawo ndewilombe Mlungu kwa wundu gwake, na kumshinga mavuda kwa irina ja Bwana; na kuja kulomba kwa irumirio kuchamkira uo uko mkongo, nao ngera wabonya kaung'a uchalekwa kaung'a rake. Kwa huwo rumirianenyi kaung'a renyu mbeni na mbeni, sena mlombiane mbeni na mbeni, mpate kuboiswa. (Jakubu 5:14-16). Mlungu orewinekiege Waisraeli momu ukigamba, "Msakewifunya wana wenyu vizongona veisira modonyi madhabahunyi konyu, na wandu wenyu wiselaguoge angu kulola wandu wegora bahati rawo ra ngelo richaga, angu kukotia wandu wifue wimneke matumbulio. Bwana Mlungu onyu wadazamilwa nandigi ni wandu wibonyaga maza iri rizamie. (Kumbukumbu 18:10-12). "Aho shigadi ya muzi (gwa mlungunyi) reko iro koshi, na awo wasawi, na awo wilakaga na awo wibwagaga wandu, na awo witasaga milimu, na kula mundu uikundaga tee na kuibonya." (Wufunuo 22:15).

"Msegendege kukotia njama kwa roho ra wandu wifue. Mkabonya huwo mchakaia mseelie kwa wutasi gonyu. Ini ne Bwana Mlungu onyu." (Walawi 19:31). Ela wandu wichamzera mkotie maza renyu kufuma kwa walagui na wagori wa maza richaga wikemaga na kudogoda kwa mazugunuko. Nawo wichamzera, "Kwa loli wandu yawifwana kukotia na kulola njama kufuma kwa roho ra wandu wifue eri widime kudua moyo. Muwitumbulie huwo, "Sikirenyi seji Bwana wawuyamfundisha inyo! Msewisikire wandu wa chia iwi – ago wawuyamzera

ndegichamtesia.” (Isaiah 8:19-20).

Seji kwawuyaendelea kushoma aka kachuo, niko koni Mlungu wawuyadedanya na oho, ukikuwanga kusige, na kuhea kaung'a rako na kumneka irangi jako ujibonyere nguma. Ela roho ya nguru iyo iko ngolonyi kwako, yakuhohoria maza nyingi reinja magesho gekata shauri, na yachuria kukukumba wowa. “Wandu wa nyumbenyi kwapo na wagenyi wapo wigora wada ngakaia mkristo wa loli? Ikaia wada nga kaia nisegendaga kuvina dazi, na karamunyi ra mapoilo ga kiwurumwengu? Badala ewona wuzuri mungi gwa Yesu Kristo, sere yake ya mashiniko, kupoilwa kwake kusegorekaga, wubaa gwake, na irangi ja kala na kala jichue kupoilwa, kuazoya kuwona vilambo kudima kuvisowa angu kuvilega, kukamrumiria Yesu ungie ngolonyi kwako, na hali wowa gwa kidamu na kuobua kifwa kwakubonya kudio mzumba wa shetani. Ela Yesu orecheege kuwikirira awo wingirililo wuzumbenyi gwa irangi jawo jose ni kuja kuobua kifwa. (Wahibrania 2:14-15). Roho ya wugadi golega kusikirira yambonya mkaie na lubando lwa ngolo na kuribonya ngolo renyu rikaie rikurie sa ikoko ja nguru.

5. INGE — Ihi ni nyamandu ibirie na ing'etere nandigi. Kuzamilwa, machu, na kujokwa ni machu kwa shwa shwa, kwabonyera ngolo ya mundu nguma na ngelo nyingi kwashekeria hata kubwaga. Kwadima kutima, na hata kudima kuibonyera nguma ago machu gako, mpaka gibarike kwa ulo lubio lwaro. Ni bora kurumirie angu kwabirie ngolonyi na kumlombe Yesu ukukire nago. “Kusakekaia na machu, giakungira wasinyi.” (Zaburi 37:8). “Machu geko na lung'eto nago gadanona; ni wukelu kuvisa kuzamilwa kwa ngolo.” (Mhubiri 7:9). “Tana na machu.” (Wakolosai 3:8).

Weke mawowa wengi wadawongea wipate ndigi rebonya mabonyo gizamie angu wilue lugo, ela ni sa “divei iposiro kufuma kwa wusungu gwa choka.” (Kumbukumbu 32:33). Kuluya lugo kwadasingia ngolo ya kaung'a, ela Mlungu nuo uwikabaga wabonyi mawiwi wose. Yesu wadizera, “Kumkunde mbenyu sa iji kukukunde oho kumoni” (Mark 12:31) na

“Wikundenyi wamaiza wenyu.” (Mat. 5:44). Mlungu walagirie angu uchadifuya wugoma mawiwi gedu, isi dikawifuya wugoma wambenyu wadikosera. (Mat. 6:12). Roho ifurusire na ichue mazugunuko ndeimpoiaga Mlungu. Bea eobosha edia paga na kubonya wuda, eka andenyi ya mdamu na kwa huwo sere ya loli, ni sufi ingiro ngolonyi ikakaia idimaga kukaia moyo.

6. CHOKA — Ihi niyo eremkaliege Hawa aja mbuwenyi kwa Edeni na ikanona wungara gusingie na wugenyi na Mlungu. Shetani orekoge na iriso ibaa aigu ya Adamu na Hawa. Uendawiwona seji wagubonyera nguma wurumwengu, na seji wiko na irangi jipoe wawuyaishi, kwa wumweri gwa loli na Mlungu, badala ya uo seji okoge nago; kwa iriso ijo, shetani ukapanga kuwinona, nao ukadima kunona irangi jawo na lukundo wekoge nalo na Mlungu. Kwa huwo iriso ijo jeni ja kishetani andenyi andenyi ya ngolo ra wandu, janona na kuinja kupoilwa kwa wandu wamu, iji wawona wambao wikipoilwa na kuishi kwa sere. Iriso jadareda magesho gizamie genona kupoilwa kwa wazima, na hata wadima kubwaga. Iji hasa jadima kubonyeka kwa wandu wilowuane. “Kuzamilwa kwa mndwawoni kwadachurikia kuchumba, hasa iji wawadwa ni iriso. Kuluya lugo kwake, angu ngenga uka nayo hata ndeina kipimo.” (Mithali 6:34). Andenyi ya kazi ezogora (biashara) na kazi zima zima ra maisha, iriso jadareda matiro na chuki risegorekaga. Hata andenyi ya wabonyi kazi wa kikristo, iriso ndejiwisigie, hasa iji wawona Mlungu watumia wandu wazima kubonya kazi yake kuchumba awo weni. Yawifwana kucheresha, na wikaie wichulo ni lukundo lwa kuela lwa Mlungu, ulo ulingirie ngolonyi kodu kwa chia ya Roho Mweni. (Warumi 5:5). Ngera wisebonyere huwo kufwana kwawo, na wudumiki gwawo kwa Mlungu guchanonwa ni kaung'a ya iriso.

7. KICHULA — Ichi chawonyera kaung'a ya choyo, na kulaka na pesa iro riko muri gwa mawiwi gose. (1 Timotheo 6:10). Kichuku chimu cha vichula chawonekie isanga ja Kongo, chijaga misagu mingi, magana na magana, mpaka kichula chigude chibarike kifu na chifo. Mundu wa choyo ndeko tayari kugorua mkonu gwake wei umtesie mkiwa angu mndungi wakunda

wutesia, ela uchatima kwa chia rose ra loli na ra tee kupata wuzuri gwa wurumwengunyi. Yesu moni oregoriege, "Msakekuwikia inyu mbeni mali a ndoenyi, andu soya na ngama rinonaga, na andu vitoi vituruaga na kuiwa: ela mukuwikie inyu mbeni mali mlungunyi, andu vitoi viseturuaga hata kuiwa anduangi: angu andu koni mali rako riko, niko koni na ngolo yako ichakaia wori." (Mat. 6:19-21). Akani na nyumba yake yose werelasiroge na mago kwa kukaia orekundiege dhahabu, fedha, na marwao (Joshua 7). Judas Iskariota, mnugi wa Yesu, orekukumbiege moni luga angu bea ya pesa erembonyerege umfunye Bwana wake kubwagwa. Si pesa ringi rizamie, hata si dhahabu ela kuja kulaka na pesa kukuvisire andenyi, ya ngolo ya mdamu.

Maelifu ga wandu wa womi na waka wa ngazi na vichuku vose, wanona marangi gawo, na marangi ga waja wa nyumbenyi kwawo kwa bea ya kisha ya waya epata wuzuri mungi kwa shwa shwa, kwa kusariga karata na misarigo ya farasi angu koshi rekimbia. Bea ekunda kupata wuzuri kwa chia ra wurahisi, kuseko wasi, kwadashekeria mundu kukubwaga moni. Bea ya pesa na choyo veko na wambao wifwanane sa kuja kukunda kukaswa, na kuwoneka mundu mbaa uko na kudima, sa kukunda siasa eri ubonyere wazima nguma, angu kukaia mzuri na ukorongege wakiwa, angu wubaa gwa Dini, kuhusika na wubaa gwa kuongoza ikanisa angu kipugi chimu cha wandu, na kuwusa ija nguma kuchumba kumkuma Mlungu. Angu kubwaga irumirio ja umu umkunde Kristo ingawa ndeko kwa ikanisa jake. (Mark 9:38). Yesu oregoriege, "Ukawizera, Manyenyi mkulindie na maza ra iriso, angu irangi ja mundu ndejiko kwa iro mali nyingi uko naro anduangi." (Luka 12:15). Lugano lwa mundu umu mzuri lwaganilo sa huwu; "Ndoe ya mzuri umu erevaege loli loli, nao ukaririkanya ngolonyi kwake ukigamba, Nibonye wada, angu siwadie andu kowika vindo vapo anduangi? Nao ukagamba nichabonya huwu; nichafuchua nganya rapo, nichaaga zima mbaa kuchumba iro; nao ahoeni nichakumba viro vapo na mali rapo. Nani nichajizera irangi japo, Ee irangi, koko na mali nyingi riwikilo rikate miaka mingi, dunga magu, kuje kunyo, kuseke. Ela Mlungu ukamzera, mkelu oho,

hata kio ichi cheni ijo irangi jako jichakotelwa kwako; na ivo vindo kuvibonyere vichawuya va ani sena? Ni huwo koni kwa uja mundu ukuwikiaga moni mali, useko na mali aigu kwa Mlungu anduangi. (Luka 12:16-21). “Welee, mundu wapataga fwaida ya indoki kagupata wurumwengu gose na ulagashe irangi jake? Loli ndepataga kilambo chingi.” (Mark 8:36). “Kwa huwo namnzera, Msakeja wasi kwa irangi jenyu, muchajaki; hata kwa mumbi gonyu, mucharwaki... Ela lolenyi wuzuri gwake Mlungu, nenyu muchachurilwa ivo vose... Angu andu koni mali rako riko niko koni na ngolo yako ichakaia wori.” (Luka 12:22-34).

8. SHETANI — Apa wa tee rose nao ni wa awa wose wigoraga tee, nao nuu udishekariaga na kudibonya isi dibonye kaung’a, nao wadaibonyera ngolo nguma. Yesu ukawizera, “Inyu moko wa ndeyo onyu shetani, na bea ra ndeyo onyu mwakunda kuribonya. Uo moni orekoge mbwagi-wandu kufuma koimbiri, hata nderekaiege andenyi ya ija loli anduangi, angu loli ingi ndeiko andenyi kwake anduangi. Iji wagora tee wagora kikwake cheni; angu wakaia mtee, na ndee wa tee rose.” (Johane 8:44). Katee katini kezama karakara na tee mbaa. Reko tee ridimaga kudedwa, na rimu ridimaga kuandikwa, na rimu ridimaga kubonywa. Mundu wa ngolo iwi ni mtee, angu kwa loli wadakugalua kugora tee. Mlungu ndedimaga kugora tee hata mkristo ndedimaga. (Tito 1:2). Dikagamba andu deko na wungara andwamwari nao, nesi dagenda na kira, dagora tee, hata ndedibonyaga ijo jiko ja loli anduangi. (1 Johane 1:6). Ela aho shigadi (ya muzi gwa kuela) reko iro koshi, na awo wasawi na awo wilakaga, na awo wibwagaga wandu, na awo witasaga milimu, na kula mundu uikundaga tee na kuibonya. (Wufunuo 22:15). “Mlungu wadazamilwa nandigi ni mundu ugoraga tee kunugiriana.” (Mithali 6:19).

9. NYERI-NYERI — Ihi yafwananishwa na seji mundu ufwane nienyi, na akilinyi kufuma andenyi ngolonyi. Aha yawoneka ilue, iko na mawiwi, angu ifue kwa wundu gwa kubonya kaung’a ra kidali, nia ifue meso na ya kaung’a hata isedimaga kutanya mabonyo gake geni. Ihi nia izamie ngelo imu yadima kukaia kima isemanyikaga, ela ngelo imu iawoneka seji yawuyaja wasi.

Yadashitakia, wulalo gofuya wugoma, na ngelo imu iafuya wugoma aga giko geshitakia. Yadimika kukaia ifue, seji ekorwa na ibamba jihie, nayo yakaia ilagarilo ni akili rose, hata kulagalwa ni kumanya kwa kujisiga irumirio ja Kristo, na kurisikira roho rikaliaga na mafundisho ga pepo, kwa malago ga ngolo iwi, ga wandu wigoraga tee. (1 Timotheo 4:1-2 na Wahibrania 10:22).

10. IRISO — Meso ga Mlungu gadawona kula nia ya ilago jibonyekaga ngolonyi kwa mundu. Ndekuwadie kilambo chingi chidimaga kuvisika mesonyi kwake ging'alang'ala. Na kwa huwo wamanya na kuwona ngasu rose, ra maririkanyo ga ngolo. Hata ngera kwawuyabonya mabonyo gako gizamie andenyi kirenyi nakio, angu msidunyi gukambie, angu andenyi kinenyi, angu andu uko kose, Mlungu wawuya giwona. (Meso ga picha iri, gagendanya angu kufwanana na kuwoneka kwa wushu mikucho yaro).

11. CHUMU NDINI-NDINI SA CHUMI RA MODO — Mbai-mbai ya ngolo, ya mundu, picha yawonyera lukundo lwa Mlungu kwa mdamu seji lwamara, kinyariga mbai-mbai ya ngolo ya kaung'a. Hata ngera saki Mlungu wazamilwa na ndigi ni kaung'a, wamkunda mdamu, nao ndepoilwaga ni kifwa cha mkaung'a, ela wakunda ugisige mawiwi gake nao ukaie moyo. (2 Petero 3:9). Yesu odecha kukira wakaung'a. Koko kupoilwa kubaa Mlungunyi kwa wundu gwa mkaung'a umweri uheaga. (Luka 15:7). Iro chumi ndini-ndini sa chumi ra modo pia riawonyera бага ya Yesu Kristo, "Mwana wa ng'ondi wa Mlungu uo uinjaga kaung'a ra wurumwengu. (Johane 1:29).

12. MALAIKA — Uhu wafwananishwa na ilago ja Mlungu. Mlungu wawuyakunda kudedanya na awo wimerie kukalilwa nawo wawuyaduka mizigo ilemere ya kaung'a. Na angu wipate kuhea mawiwi na kaung'a rawo na wigusige mwengere na lukundo lwa Mlungu lungie ngolonyi kwawo.

13. IRINGO — Aha jatumilwa sa alama ewonyera Roho Mweli. Roho uo udimaga kuwonyera loli aigu ya Mlungu, udimaga

kuwonyera kaung'a na pia uwonyere hachi, na sena uwonyere kutanya kwa Mlungu. (Johane 15:26). Roho mweli wawonyerwa aha uko shigadi ya ngolo ya mundu. Ndeudimaga kukaia aha kaung'a yawuyabonya nguma.

Ikakaia picha ya ngolo ihi efwanana na hali ya ngolo yako basi kumlilie Mlungu, uruguo ngolo yako, eri mwengere gwa ilago ja Mlungu gudime kungia andenyi. "Mrumirie Bwana Yesu, na oho kuchakia." (Mabonyo 16:31). Mlungu loli wakunde, nao walagirie kuigalusa ngolo yako, ukuneke ngolo mbishi na akili mbishi. (Ezekiel 11:19). Aga gaelezero kwa picha ya kawi.

PICHA YA KAWI

Ihi picha ya kawi yawuyawonyera ngolo yazoya kumlola Mlungu. Malaika wawadia lufu najo ni ilago ja Mlungu, "Angu ilago ja Mlungu jeko moyo, sena jeko na ndigi, sena jakalie kuchumba lufu lukallie chia rose, sena jadunga hata kuridumbua irangi na roho, na mawungo na mavuda garo ga ndenyi, sena jaangue kugitambua maririkanyo na mizungu ya ngolo. (Wahibrania 4:12). Ilago ja Mlungu jamkumbusira angu, "Kaung'a yalipaga mafungu (Mshahara) gake – Kifwa" (Warumi 6:23) na sena angu wadamu wawikwa kufwa indu jimweri, na nyuma kutanywa ni Mlungu. (Wahibrania 9:27). Wulalo gwa mkaung'a na uo userumiriaga guchakaia andenyi ya ijo iriwa jikaga modo na kibiriti. (Wufunuo 21:8).

NGOLO YATANYWA NI KAUNG'A

Malaika wawadia ngoma ya chongo kwa mkonu gwake gwa kawi. Icho ni chemkumbusira mkaung'a angu isi diwose dichafwa. Mimbi edu diikunde nandigi, dawuyairusha, kujijisha, na kuipamba, na kuilindia nandigi dikiineka bea rake, na kukunda kwake ichakaia suti ifo na iwoo, na vivunyu vichaija na kuionana na hali irangi na roho vichadua moyo kwa kala na kala, na angu dime imu suti rivike imbiru ya Kristo, eri upate kuritanya. (2 Wakorintho 5:10).

2. NGOLO ISEKUNDE KAUNG'A

Aha dawona mkaung'a ukizoya kujimanya ilago ja Mlungu na kuzoya kuirugua ngolo yake imkunde Mlungu. Roho Mweli wazoya kung'alisha mwengere andenyi ya ngolo ya kira na kaung'a. Mwengere gwa Mlungu gwangia ngolonyi na kuchiwinga kira chose noko. Mwengere gwa Mlungu gukangia, suti kira chifume. Kaung'a iyo yawuyawonyerwa aha ni nyamandu zima-zima suti ifume. Kwa huwo oho kwawuyashoma mrumirie Yesu, mwengere gwa wurumwengu, ungie andenyi ngolonyi kwako, na kira na mabonyo ga kaung'a ga kirenyi gichafuma ngolonyi kwako, seji yawuyawonyerwa ni picha. Niko Yesu ukawizera, "Ini nigo mwengere gwa wurumwengu: uhu uninugaga ini ndechagenda na kira anduangi." (Johane 8:12). Jingi ndekudima kusima kaung'a ngolonyi kwako na kuifunye, kwa ndigi rako oho kumoni, angu kwa kutumia wuya gwako angu akili na wuya gwa wandu wazima. Chia iko iseni wasi gungi, ya wuloli, na ya shwa shwa na idimaga kusima, na niyo chia iekeri tua, ni kumrumiria Yesu, uko Mwengere ungie andenyi, na kira angu nicho cheni kaung'a chichafuma. Mori na nyeri-nyeri radima kuditesia na kamwengere nakio, ela iruwa jikabuka kira na miengere mitini mitini vadasoweka. Yesu ni iruwa ja hachi. Iji wangia hekalunyi Jerusalem, orewiwingiege wose werekoge wikigua na kuuza andenyi, oreribingilishirege meza ra wagalusi pesa na vitiri va wauzi maringo ukigora, "Yaandikwa, Nyumba yapo ichawangwa nyumba ya kulomba: ela inyu mwaibonya mbanga ya viting'a. (Mat. 21:13). Ngolo yako ekundika ikaie nyumba ya Mlungu. Uo wakunda kukaia andenyi yaro, uipambe, uichure mwengere, lukundo na kupoilwa. Yesu nderecheege kudifuya wugoma kaung'a redu tu, ela ocha kudikombua na kudiwika wakitina kudikira na kuja kubonyerwa nguma kwa ndigi ni kaung'a. "Nao ngera mwana wambonya kukaia wakitina, muchakaia wakitina loli." (Johane 8:36).

PICHA YA KADADU

Ihi picha yawuyawonyera hali ya ngolo ya mkaung'a wawuyahea loli. Itanaha wawuyawona wungi na wuwiwi guzamie gwa kaung'a rake nyingi. Iro rimbonyere Yesu kufwa msalabenyi. Iji

3. NGOLO IHEAGA

waguwona guja msalaba ugo malaika, uko ilago ja Mlungu, wambonyera, guabonya ngolo yake kuwawa, iyo iko na kulomba wugoma, nao wasikira kuvoya na kulomba wugoma gwa andenyi ya ngolo, kwa wundu gwa kaung'a rake nyingi. Iji wawona lukundo lubaa lwa Mlungu kwake, kwa chia ya Yesu Kristo, Mwana wa Mlungu, seji uchee kuinja kaung'a rake nyingi, na seji urumirie kufwa msalabenyi kwa wundu gwake.

Wuloli aigu ya Yesu kukabwa, kungirwa kirumbu cha minjwa, na misumari kukabilirwa mikonunyi kwake na magunyi kwake, na kufwa aigu ya msalaba kwa wundu gwa kaung'a redu, gwawonyerwa na kungirwa kilolia andenyi ya ngolo ya mkaung'a uheaga, na huwo gwagalusa ngolo yake na irangi jake jose. Iji wajishoma ilago ja Mlungu ijo jawuyambonya ukuwone moni sa kilolenyi, wachuria kuwona seji ugendie kula na Mlungu na kuzidi kuichukanya memu yake. Wadachulwa ni magesho ga wasi mbaa na kuzamilwa, na iji waifunukua ngolo yake imbiru ya Mlungu, kwa kudikwa ni mbori na kuwawa kubaa. Yesu wasogoda kaavui nao. Lukundo na sere ya Mlungu vangia ngolonyi kwake, iji wazoya kutambua angu **"Baga ya Yesu, Mwana wake yadieleshaga na kaung'a rose."** (1 Johane 1:7). "Niumbie ngolo mbishi andenyi kwapo Ee Mlungu na sena kuningirie roho ya wuloli andenyi kwapo." (Zaburi 51:10). Sena ilago ja Mlungu jagamba, "Ini nadapoiwa ni awa wikuseraga weni na wiheaga awo wisugusikaga wikajisikira ilago japo na kunisikira." (Isaiah 66:2). Roho Mweli wadamtambushira worinyi ilago ja Yesu iji wagamba, "Kaia na ngolo mwana wapo (Mwai wapo)! Kaung'a rako ralekwa." (Mat. 9:2). Na iji waguzigana msalaba na kuwona seji paga ya Yesu idikie msalabenyi, ukirumiria angu ago gose gebonyeka kwa wundu gwake, wazoya kutambua angu mzungu gwa kaung'a gwainjiro, kwa kukaia Yesu wamerie kugipata gaja matiriro gekoge gidipate isi, na angu "Orekabiloge na kushurulwa kwa wundu gwa kaung'a redu, orekabiloge kwa wundu gwa mawiwi gedu," na angu "Bwana oredukiege njowe na makabo gose aigu yake." (Isaiah 53).

Roho Mweli na lukundo lwa Mlungu vaibonyera nguma ija ngolo

ieleshero. Iji waendelea kumrumiria Yesu, waendelea kutambua angu kaung'a rake ramerie kulekwa, na kwa huwo wapata wurumirio ngolonyi kwake angu paga ya Yesu, Mwana wa Mlungu yamerie kumuelesha na kaung'a rose. (1 Yohane 1:7). Nao wakaia na wuloli angu uo ose uchamrumiria Yesu ndeuchafwa (Kiroho), ela. (Yohane 3:16). "Kwa kubwagwa kizongona kwake Kristo, isi dakombolwa, na kulekwa kaung'a redu." (Waefeso 1:7). Bea ya kidamu ebonya kaung'a yagaluka na kuwuya bea mbaa ya kukaia moyo kwa wundu gwa Mlungu na kumdumikia. "Uo orezoyege kudikunda isi." (1 Johane 4:19). Badala egukunda wurumwengu, na vindo viko wurumwengunyi, wamkunda Mlungu na vilambo va Mlungu.

Kwa huwo andenyi ya picha ihi, dariwona nyamandu richorelo kuwonyera kaung'a riko shigadi ya ngolo. Hata ngera saki shetani ndeukunde kusiga ugo muzi gwake gwa imbiru, oko ukizigana na nyuma ukisuwiria kupata andu kongiria sena indo jimu. Iyo niyo shekeria ya Bwana Yesu kudizera angu dichereshe na kulomba, na kumtangala shetani nao uchadikimbia isi. (Jakubu 4:7).

PICHA YA KANA

Ihi picha iawonyera mkristo umerie kuwona na kuimanya sere ya loli na kukia kwa kala na kala kwa chia ya kifwa chake Bwana na mkiri odu Yesu Kristo, na kwa huwo ndewuyekukasa na izima ela ijo jeni, ja msalaba gwa Bwana odu Yesu Kristo kwa ugo goni wurumwengu gwasulubishwa kwapo ini, na ini kwa wurumwengu. (Wagalatia 6:14). Yesu wafue aigu ya msalaba, eri isi wori "difo kwa kaung'a ela dikaie moyo kwa hachi" (1 Petero 7:24); mkristo ufue kwa wurumwengu. Danekwa momu angu "Dimsige Roho Mweli ubonyere nguma marangi gedu, nesi ndedicharikatisha bea ra wurumwengu riko mbinyi." (Wagalatia 5:16,25).

Ija nguro Bwana Yesu ofungiloge aigu yaro iji wamrua nguwo rake yawonyerwa andenyi ya picha ihi ya ngolo, chia imweri na vangu vija weremkabiyege navo. Orekabiloge kwa wundu gwa

KUFWA
ANDWAMERI NA
KRISTO.
Warumi 6:6

"ANGU
MOREFUEGE NA
IRANGI JENYU
JAVISWA
ANDWAMWERI NA
KRISTO KWA
MLUNGU."
Wakolosai 3:3

4. KUFWA ANDWAMERI NA KRISTO

kaung'a redu angu "isi dapoiswa kwa makabo utiririlo nago." (Isaiah 53:5). Herode na masikari gake weremsekiege, na wienda mkaba na vangu, wikamungira kirumbu cha minjwa chongonyi kwake wulalo gomrusha kirumbu cha dhahabu na mzata gwa nguma mkonunyi gwake gwa kiwomi, ela wulalo gwa mzata gwa nguma, wikagogomeka imbiru kwake wikimseka na kugamba "Kuduo moyo luma mzuri wa Wayahudi!" Wikamchuya mada, wikamsoka guja mzata wikamkaba nago chongo. Na nyuma ya kumseka na kwa kinyanya kumfusha waya, wikamgenja noko kusulubishwa. (Mat. 27:27-31).

Weko wengi wikuwangaga weni wakristo, wilombaga, wijaga ndima ya Bwana, wiboraga chumbo ra Mlungu ela sena mabonyo gawo ga kaung'a giamsulubisha Mwana wa Mlungu indo ja kawi. (Wahibrania 6:6). Si kila umu uniwangaga Bwana Bwana, uchangia kwa wuzuri gwa mlungunyi anduangi ela ni awa wilubonyaga lukundo lwa Apa uko mlungunyi. (Mat. 7:21-27).

Andenyi ya picha ihi, daguwona mfuko (kikuchu) gwa pesa ugo gokoge gukidwalwa ni Judasi uo oremfunyirege Bwana Yesu kwa vifelele mirongo idadu va feza (sa shilingi mirongo ikenda) angu bea ya pesa erewadiege ngolo yake na ndedimiege kuririkanya kizima ela pesa. Taa ya mkonu na minyororo na vizima ni vilambo vetumiloge ni masikari na kio iji wekoge wikimbwada Yesu. Kikombe cha kuchezea kama karata kupata pesa, cheretumiloge ni masikari iji werekoge wikikabia nguwo yake kura. "Werewagie marwao gapo, na kwa kanju yapo werekobiege kura." (Zaburi 22:18). Werewusirege kila kindo cha Yesu, ela uo moni wikamlega wikigamba, "Ndedimkunde mundu uhu ukaie mzuri odu."

Kugora loli wandu wadakunda kupata marasimio gose kufuma kwa Mlungu, kupata vua, na mwengere gwa iruwa, ela ndewikunde kukufunya kumdumikia Mlungu sa Bwana wawo na Kilongozi chawo, Kwa wandu wengi Mlungu wadakundwa tu, na kukaia upoie ihi ngelo ya wasi na kufwa ngolo kwa matimo.

Kwa kugutumia mkuki masikari geremdungiege mbarunyi kwake na ahoeni paga na machi vikafuma. (Yohane 19:33-37). Imbiri ya njogolo kudeda Petero oremkaniege Bwana Yesu mando adadu. Ela nyuma yake ukahea kwa kulila na kudikwa ni mbori kwa kuwawa na ndigi. (Mat. 26:69-75). Kwagoraga worinyi angu kwamnekie Yesu Kristo ngolo yako, kwa gose kudedaga na kubonya? Angu kwadafwa waya kumanywa ni wandu? Yesu wagorie, "Mndungi ukanirumiria imbiri ya wandu angu ni wapo, nani nichamrumiria imbiri ya Apa uko mlungunyi. Ela uo unikanaga imbiri ya wandu, nani wori nichamkana imbiri ya Apa uko mlungunyi. (Mat. 10:32,33).

Yesu wagambie sena, "Na uo usedukaga msalaba gwake na kuninuga ini ndefwane kukaia nani anduangi." (Mat. 10:38). Awa wikuvisire mbangenyi kwa Yesu Kristo weko na kupoilwa.

Mbanga yapo ya kala
Kwako niche kuvisa
Ivo fuma mbarunyi
Baga yako na machi
Ni wuganga gwa kaung'a
Vineleshe ze Bwana.

PICHA YA KASANU

Ihi picha iawonyera ngolo ya mkaung'a ielie, ieleshero, na kukirwa na kaung'a ni mvono, na wugoma mungi gwa Mlungu. Ewuya hekalu ya loli ya Mlungu, muzi gwa Mlungu, Mlungu Apa, Mwana na Roho Mweli kunugana na ilagiro ja Bwana Yesu Kristo, "Mndungi ukanikunda uchajiwadia ilago japo: na Apa uchamkunda, nesi dichacha kwake kisee kidombo kwake." (Johane 14:23). Mlungu wadamneka ishima, kumrasimia na kumjosa mundu kwa kumaria kwa Yesu Kristo. (Luka 1:52).

Ngolo ihi idana yameria kuwuya hekalu ya loli ya Mlungu. Kaung'a yameria kufunywa cha shigadi. Wulalo gwa nyamandu zima zima rawuyabonyerwa nguma ni shetani, apa wa tee rose, dambona Roho Mweli, Roho wa loli, ukikaia moyo andenyi ya

LUKUNDO
KUBOILWA
SERE
LOLI

Wagalatia 5:22-23.

WUGOMA
ISHIMA
KURUMAGIA
WUMBOA
KUKUMAZIRA

5. HEKALU YA MLUNGU

ngolo. Wulalo gwa iyo kukaia andu kowokea kaung'a rose, ngolo yawuya igokie, mudi guvaga ng'anga ra mbuwenyi ripoie, gukiva ng'anga ra roho sa lukundo kupoilwa, sere, wumboa, kurumagia luma, wugoma, ishima, loli, na kukumazira na zima rirumirilwaga na kumpoia Mlungu na wadamu. (Wagalatia 5:22-23). Itanaha wawuya longe luvaga ng'anga nicha lwa mzabibu gwa loli – Bwana odu Yesu Kristo. Siri ya kuva ng'anga ni angu uwadanishiro na Kristo, nao Kristo na ilago jake jadua andenyi kwake. (Johane 15:1-10). Angu umerie kuchulwa na kubaptizwa kwa Roho Mweni oko na ndigi resima bea ra mumbi ra kidamu na mirudo yaro, na kuribwaga. (Wagalatia 5:24). Roho Mweni wadamgenja nao ndekatisaga mirudo na bea ra mumbi. (Wagalatia 5:16). Ndekaia moyo kwa kunuga iri uwonaga, usikiraga, na seji usikiraga mumbinyi, ela wadua moyo kwa irumirio – “angu darisima ndigi ra wurumwengu kwa irumirio jedu.” (1 Johane 5:4). Wadua moyo uko na wuloli na isuwirio nao wachurilwa ndigi ni kuja kusuwiria kuwuya sena kwa Bwana Yesu Kristo uko kuko kaavui. Wawuyadua moyo ukiluwona lukundo lwa Mlungu, ulo luduaga kwa kala na kala.

Warasimilwa awa wielie ngolonyi kwawo, angu awo wichambona Mlungu! (Mat. 5:8). Mzuri Daudi hata ngera saki orekoge na mali nyingi na kuwisima wamaiza wake, oremanyirege angu wuda mbaa godeka gukiendelea andenyi ngolonyi kwake, na ukitambua haja yake mbaa ya kiroho ukalomba huwu “Kuniumbie ngolo mbishi andenyi kwapo. Ee Mlungu na kuningirie roho mbishi na ya loli andenyi kwapo.” (Zaburi 51:10). Ndekuwadie mndungi udimaga kuelesha ngolo yake moni, angu kuumba ngolo ielie, isakaia wahea loli kwa Mlungu na kumlomba seji Daudi orebonyerege ukimlomba Mlungu umuumbie ngolo ieleshero andenyi kwake. Mlungu wakunde kukubonyera ilago iwishi andenyi kwako. Kuja kulema viraka va nguwo rako ra marasi ra mabonyo gako mecha, na malagiro ga tee na kukulindia kumoni, ndevidimaga kuibonya ngolo yako ikaie wulalo gupoie gudimaga kukailwa ni Mlungu. Uo wakunda na ndigi kukutesia, angu uo walagirie, “Nichakuogosha na machi gielie na kuelesha na milimu yako na vose vikulushire. **Nichakuneka ngolo mbishi na akili mbishi. Nichalinja ngolo**

yako ikurie ya igo, na kukuneka ngolo isikiraga. Nichakuneka roho wapo ukale andenyl kwako, nani nichawona angu kwaisikira memu yapo na kusikira sheria rose nikunekie.” (Ezekiel 36:25-27). Aga nigo malago ga ilago iwishi ijo Mlungu udinekie kwa chia ya Mwana wake Yesu Kristo.

Kwa picha, dawona angu malaika wawoneka indo jimu. Weke malaika wewikwa “Kuwilindia awo wimwobuaga Mlungu nawo wawikira na ndengwa rose.” (Zaburi 34:7; 91:11; Daniel 6:22; Mat. 2:13; 13:39; 18:10; Mabonyo 5:19, 12:7-10).

Shetani nao moni wawonyerwa kwa picha ihi, ukikaia kimusi kaavui na ngolo, sa mundu uweseriaga kupata wulalo goiwuria nyumba yake sena. Kwa wundu ugo dagorelwa – dichereshe mmaiza onyu shetani sa shimba irurumaga wadamaramara ukimlola uo mundu ummile. (1 Petero 5:8). Ngelo nyingi wadakugalusa sa malaika wa mwengere, ukiwitima wana wa Mlungu awo wisewuyekulindia weni, na bea nyingi ra wurumwengu ugu, ukitima kwa mikalo yake, kuwikalia hata wasagulwa wa Mlungu. Ela hata huwo saki, isi dikamtangala shetani, uo uchadikimbia. (Jakubu 4:7).

PICHA YA KARANDADU

Ihi ni picha ya wasi ya mkristo uwurie nyuma. Iriso jimweri jazoya kufungika, kuwonyera angu wazoya kuwuya wa mbeo na udungumiaga kwa irangi jake ja wukristo, na hali iriso iji jimu jiazigana ichia na ichia kuseko waya jikigukundu wurumwengu. Mwengere andenyl kwake gwazoya kuwuya kira, na picha ra ngolonyi kwake riwonyeraga angu oko tayari kutirirwa andwamweri na Kristo, riapotoka hata nderiwuyekaia kimusi nicha. Wamarwa chia rose ni matimo ago gawuyamsima mboa mboa hata ndewuriegisima. Wulalo gosikiria lwaka Iwa Mlungu, wazoya kulusikiria lwaka Iwa shetani na wulongozi gwake gwa mikalo na malagiro ga tee. Hata ngera saki wadua ukigenda ikanisenyi, ukirivisa bea rake ra vilambo va wurumwengunyi andenyl ya dini, lukundo Iwa kumkunda Mlungu lwawurie mbeo andenyl ngolonyi kwake. Wawurie mundu

6. NGOLO IPATIRO NI MATIMO
NA KUWUYA YA CHIA IWI

usedimaga kusagua maza. Wakaia kimusi kwa chia iwi. Wazoya kusariga na vilambo va wurumwengunyi, nao wazoya kusunga osunga kuja kumkunda Mlungu. Nyeri nyeri ya ngolonyi kwake, ija akili etambua maza, yawuya kira. Hata msalaba ndewuyeguduka sena ukiboilwa, ela gwawuya ilago jisekundikie, na mzigo gulemere. Irumirio jake jazoya kusugusika waleka kudedanya na Mlungu kwa chia ya malombi, wakaia usetalaga na kuwuya wa kisha na maza ra ngolo yake, nao mboa mboa wabonya wulalo gwa shetani uo wawuyaweseria shigadi ya ngolo yake. Wazoya kupoilwa ni kuselanya na wakaung'a wulalo goselanya na wana wa Mlungu wa loli.

Tausi, iyo iwonyeraga kukukasa, yazoya kulola wulalo gongia sena. Wadima kukaia oliwa angu odekirwa ni mvono gwa Mlungu, nao wazoya kuwuya mkristo ukujosere. Bea enywa chofi yakongoda mnyangonyi, nayo, yakunda kungia. Yadimika ni sa ituku ja maboilo, ukwanye na wagenyi wake wa kaung'a aha wawuyafwa waya gowoneka wei wawoneka wuzima mnyonge, na mundu useranganaga na wandu, nao shetani wamzera kunywa iji indo jimweri ndekudimaga kunona maisha gako ga kiroho. Wazoya kusikira magesho na bea ra mbi. Kewada wazoya kupoilwa ni kukumba solo ya wuchafu, kurizigana sena na sena picha ra maza ra kaung'a, na kupoilwa ni kuselanya na wandu wa kisha, kugenda nyumba revinia ngoma na dazinyi, na misarigo ya maseko ga wurumwengu, ukiwusa kufuma kwa shetani na kugingira ngolonyi kwake magesho gegora wei ichi ni kidamu na niko diumbilo, kwa huwo kaung'a imweri tu si makosa gangi.

Ni loli angu ndedidimaga kurigiria nyonyi ra mawiwi na magesho gizamie kupurukia chongonyi kodu, ela dichabonya makosa mabaa dikarisiga riage vijungu vawo na kukaia andenyi ngolonyi kodu, rikiva mavalo gawo ga kaung'a. Dikamneka shetani kachala tu, uchawada mkonu gose kwa ndigi, ukidikurudua irangi na roho na kuingira kwa modo gwa kala na kala. Kwa huwo mawonyero ga loli ga Mlungu cha kodu, ni angu dirisige bea ra wai na wudawana godu, na kulega kusariga na kaung'a, hata ngera radichea na chia ifwane wada. Ndedimkimbirie Yesu,

mlindiri na msimi odu.

Mundu wawuyawoneka aha pichenyi ukiidunga ngolo na lufu, iawonyera waja, wigusekaga na kumenya wukristo. Kwa chumi rawo ra tee na memu isekaga wadadunga ngolo ra wakristo na lufu na kuribonya vonda, makabo ago ngolo ya chia iwi isedimaga kugirumagia. Wazoya kuoboa wandu kuchumba kumwobua Mlungu, na kwa wundu gowiobua wandu ngera wigora wada na kubonya wada, wawuya mzumba gwa wandu nao waenda kula na Mlungu. Machu na kujokwa ni ngolo vawoneka worinyi ngelo ya matimo na wasi vikingia kwa ndigi. Ija choka ya kukaia na iriso, ija iwonekaga ngelo wambenyu wazima warasimilwa na kugenda imbiru nicha, ichaavua na kungia kuseko na kuimanya, nayo ikanekwa tu nusu ya wulalo, icharugua mnyango gwa chuki na kukukasa.

Ni ilago jiangue isi kungilwa ni bea ya pesa mboa eri, disasikira kukanilwa dikanilo ni Bwana Yesu kigamba, "Chereshenyi mlombe msengie matimonyi." (Mat. 26:41). "Uo ugambaga angu wakaia kimusi, ndekulindie uo moni usechegwa." (1 Wakorintho 10:12). "Suti digiro maswaga gose dinekwaga ni Mlungu eri didime kugutangala wukalo gwa shetani." (Waefeso 6:11-18).

PICHA YA MFUNGADE

Ihi picha yawuyawonyera ngolo ya mundu uwurie nyuma, uo ngelo imu orekoge na mwengere gwa Mlungu na ukajitoa inosi ja mlungunyi, na kubonywa mundu wa ngara na Roho Mweli, nao sena ukajisiga ijo irumirio. (Wahibrania 6:4). Wokoni yawonyera maza ra mundu jingi usehea, angu kumneka Mlungu irangi jake. Hata ngera saki loli ya ilago ja Mlungu, jiwangwaga, "Ilago jiboie" waichililo na kuiwonyerwa. Ni mundu ung'etere hata Mlungu kaduagora nao, uchachuria kuwuya mbiwi kuchumba hata ngera saki uchatimaga nandigi kukubonya ukaie uoie.

Yesu moni oregoriege malago ga awo wiwuyaga nyumba iji oregoriege, "Iji yamfuma mundu ija pepo ya makakala, yadaida

7. NGOLO IWURIE NYUMA ANGU YA LUBANDO

andu kusewadie machi, ikilola kuhoa, nayo ikawona ndekuko anduangi, yadagamba, nichaiwuria ija nyumba yapo nereifumiege. Hata iji yachayaikua yakwanywa na kupambwa nicha. Aho niko yadagenda na kuriwusa pepo mfungade riko mbiwi kuchumba io eni, radangia na kukaia andenyi: hata uja mundu kutua kwake wawuya mundu uzamie kuchumba imbiri. (Luka 11:24-26). Ago giwipatire gawonyera angu ikatanisho iji ni ja loli "Koshi kuwuria madaike gake na nguwe iogoshero kugalagala kwake mazozonyi." (2 Petero 2:22).

Maandiko gadiwonyera worinyi irangi ja mundu uwurie nyuma angu ngolo ya mundu useheaga. Kaung'a na mikalo yake yose yawuya sena ikaie na kuibonyera nguma iyo ngolo. Roho Mweli, jija iringo ja wumboa, walazimishwa kufuma ngolonyi angu kaung'a na Roho Mweli ndewidimaga kukaianya. Ndeidimikaga ngolo ya mundu ikaie hekalu ya Mlungu na sena iyo ngolo cheni ikaie mbanga ya shetani. Malaika, uo uko mfwano gwa ilago ja Mlungu wafuma noko kwa wasi, ukizigana na nyuma ngera uo mundu wa womi angu wa waka wadima ngera, kuhea sa mwana mlagari uo "orekundiege kukugudisha na makanda gijigwa ni nguwe," ela mndungi nderemnekiege kindo chingi cheja anduangi. Nao iji wapata akili nicha ukagamba, "Nichawuka nigende kwa apa nimzere, Apa, nakosa aigu ya mlungunyi na imbiri kwako: sifwane sena kuwangwa mwana wako anduangi: nibonye nikaie sa umu wa wadumiki wako." (Luka 15:16-20). Ela ndee wendawona mwana wake wahea ukamfuya wugoma ukamkaribisha kwa kuboilwa kubaa.

Picha ya ihi ngolo, ndeiwuyewonyera alama ingi ehea, angu egaluka cha kwa Mlungu, hata kugulola wugoma gungi magunyi kwake Yesu. Akili ya nia yake eka seji ekorwa na kiria chikumbilo modonyi nayo ikanyama kima. Oko na madu ela ndedimaga kulusikira lwaka lwawuyamvoya lwa Yesu. Oko na meso ela ndedimaga kuwona kina cha jehanam chiko mwari aha magunyi kwake. Hata ndewonaga waya gogenda imbiri na kubonya kaung'a rake. Shetani wameria kumngia na kuibonyera ngolo yake nguma, nao wasea kidombo sa mzuri kifumbunyi kwake. Ela sena wadima kukukasa cha shigadi seji uwonekaga

urwae nicha na kunekwa ishima kwa kukaia na wushu gwa kikristo, sa mbia ikabilo chokaa “iyo iwonekaga ielie cha shigadi ela kondenyi ni maindi na mbi guworie.” (Mat. 23:27).

Apa wa tee waguwusa wulalo gwa Roho wa loli. Kula nyamandu, yaani kula kaung'a yawadiana mkonu na pepo yake, na roho mbiwi yaibonyera ngolo yake nguma. Hata ngera saki uo moni uchakunda kutana na awa watiriri wake wawiwi, awo wawendelea kumbika ufungie. “Uo mundu uikanaga sharia ya Musa wadabwagwa kuseko na kutanywa kungi, kwa ilago ja washahidi wawi wadadu. Wele, mwawona wada, yamfwana kutirirwa saki uo oremkanyangirege Mwana wa Mlungu, na kuitala ija бага ya ilagano, iyo oreeshero nayo, kukaia kindo chiseko cha kuela, sena wammenya uja Roho wa mvono? (Wahibrania 10:28,29; 2 Petero 2:1-14).

Ikakaia picha ihi yafwanana na hali ya ngolo yako, mgenyi wapo, mlilie Mlungu kuseko na kuchelewa, kufuma kikulinyi chako cha ngolo “Wadima kuwikiria itanaha na ngelo rose kuwikiria awa wichaga kwa Mlungu wikiidia kwake” (Wahibrania 7:25) na sena wadima nao wakunda kurifuya wugoma kaung'a rose, iji kwahea kwa loli. Wadima kumtangala shetani na pepo wake wose, na kuwifunya ngolonyi kwako, iji kwamrūmiria ubonye huwo. Choo sa uja mundu wa sima orecheege kwa Yesu, na ukamzera, “Ngera kwakunda kwadima kunielesha.” Yesu ukawadwa ni wugoma ukagugorua mkonu gwake ukamwadada ukamzera “Nakunda” “Eleshwa!” (Marko 1:40,41). Ela kukagenda imbiru na kukaia na lubando, na kuchikunda kira kuchumba kugukunda mwengere. Ndekuchakaia na isuwirio jingi, hata wutesia angu kwawuyasagua kifwa wulalo gwa irangi. “Kaung'a yadalipa mshahara gwake – Kifwa. (Warumi 6:23).

PICHA YA WUNYANYA

Aha dambona mkaung'a uko na ngolo ya lubando, wawuyatala matuku getanya ngolonyi kwake eri umnuge Kristo, na iji waligisa kufwa, mumbi gwake gukichua kuwawa na roho yake iko na kiture cheobua kifwa. Kifwa (Maindi) chacha, kupoilwa

8. KUTANYWA KWA MKAUNG'A

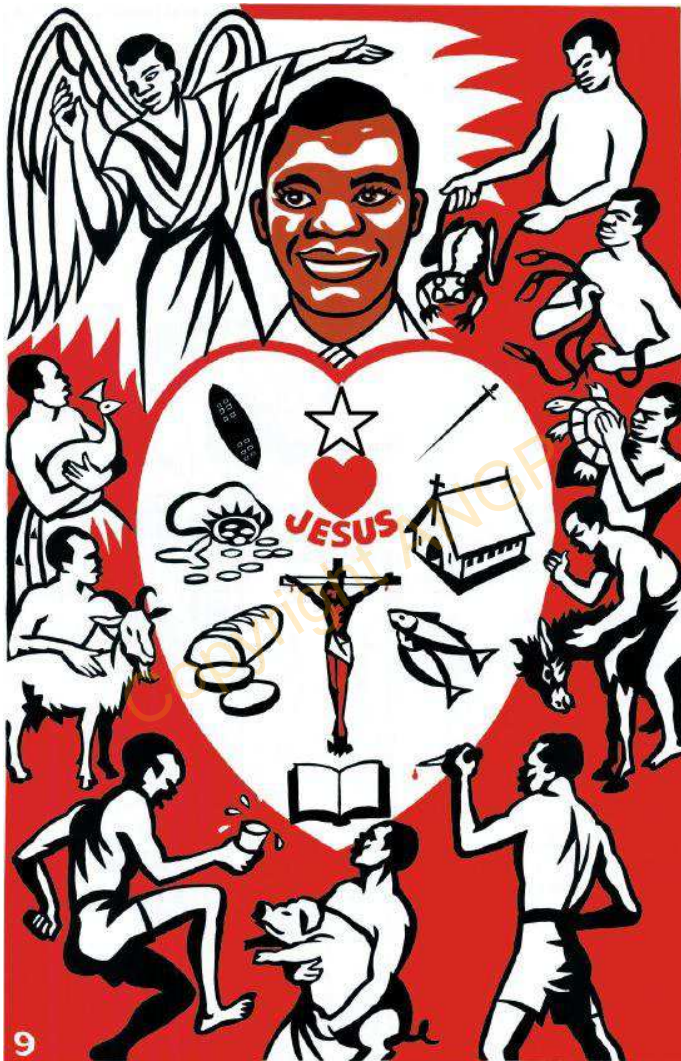
kwa duu kwa kaung'a kwasia. Na wuloli gwa seji kaung'a iko na gharama mbaa eobosha ya kifwa, gwawoneka. Na ni suti ikaie huwo. Matiriro ga jehanam gafunukuka kwake. Hata ngera saki itanaha wakaia na bea elomba, uawona ndeudimaga kudedanya na Mlungu uo ulegie lukundo lwake koicho kwa ngelo ndacha. Wagenyi wake waobua hata kukaia kaavui na wuli gwake, na malago gawo ga duu gemhoresha ngolo ndegiwuyedima kumtesia. Mali rake nderidimaga kuchuria matuku gake gekaia moyo hata kuikira roho yake, hata nderidimaga kuinja matiriro ga ngolo yake. Walemwa ni kudedanya na Mlungu angu shetani wamuima wulalo gobonya huwo.

Kila kilambo orechikundiege koicho nao ukadua ukichilola, chawoneka sa masholio tu na kumseka hata kewada wandu wamu wake hata wiseko wesuwiria sa mgosi wa ikanisa angu kasisi wake usekirilo angu kilongozi cha ikanisa ndewidimaga kumtesia idana. Angu walulegie lukundo lwa Mlungu nao idana wakaia aisi ya kutanywa kwake. Wazoya kutambua kukaia "Ni ilago jebolwa kugwa mikonunyi kwa Mlungu ukaiaga moyo!" (Wahibrania 10:31). Orekoge ukisuwiria angu wadachakufunya kwa irangi jake ukaie wa Mlungu iyo ngelo oreisuwiriege kukaia yamfwana, angu ngelo efwa iji yavika, ela idana wachamanya angu oochelewa. Maelifu ga wandu gadafwa kwa shwa shwa, hata wisepatire wulalo gohea na kumburia Mlungu iji wiko mawulinyi kwawo wikiwesera kudumbuka. Kwa huwo ni ilago ja loli kumgalukia Mlungu ingelo uko kaavui. Wulalo gosikiria madedo gehoresha ngolo na gekira ga Mlungu, uhu mkaung'a wawuyadumbuka uo umerie kugulega wugoma na lukundo lwa Mlungu kwa irangi jake iji okoge moyo, itanaha wawuyalusikira lwaka lwa mtanyi wake, mkiri uo umlegie lukimzera "Injikenyi kwapo, inyu mbwasiro njowe, mwende kwa modo gwa kala na kala, ugo goreboisiroge shetani na weke malaika wake!" (Mat. 25:41). "Kula mundu wawikwa kufwa indu jimweri, na nyuma kutanywa ni Mlungu." (Wahibrania 9:27).

PICHA YA IKENDA

Ihi picha iawonyera mkristo umange kwa irumirio jake nao wasima mirudo yose ya kaung'a na matimo gibirie ga wasi. Hata ngera saki watimwa kwa mengi kwa chia rose, wamazira irumirio jake nao wadua mloli hata kutua ukisimishwa ni Yesu Kristo. Ndeuzoye tu kuisana kukimbia andenyi ya kuisana kukimbia kwa wukristo, ela waendelea na kuisana kukimbia kwa ngolo mbaa "ukimziganira Yesu uo dawuyamrumiria, kufuma kuzoya hata kutua." (Wahibrania 12:1-2).

Shetani na weke pepo wake wose waimara ngolo iyo iko na irumirio, ukitima kuseko na kudima kungi kumgalua mwana wa Mlungu unuge chia riseko na hachi. Kukukasa, bea ya pesa, wulaki na mazima gose, gose geko na watini waro. Wulalo gwa inge itanaha dawona mchungu (punda). Ngelo nyingi kaung'a yadadichea kwa chia zima zima, yakugalusa fwana yake angu ikuneke irina izima. Ela mkristo uko ukicheresha waitambua kaung'a hata ikacha kwa fwana ya dini, angu sa malaika wa mwengere, angu ilago ja Mlungu na Roho Mweli wambonyera iyo loli. Mundu wawadia glasi ya divei (chofi) kwa mkonu gumweri, waendelea kuvina mbai mbai ya mkristo nao watima kumruda upoilo ni maseko ga wurumwengu. Hata huwo saki ndewuyedima hata kutini uhu mkristo uko Mweli, angu uo wamerie kusulubishwa andwamweri na Kristo na bea ra wurumwengu na kaung'a nderimbonyeraga nguma sena anduangi. Mundu wa kawi aho pichenyi wawuyamdunga mkristo na lufu. Ukimbonya ujoko ni machu, na kumdungia chugano ra tee, kumseka na kumbwaga ngolo, ukitumia awa wiserumiriaga, na ngelo nyingi ukitumia hata awo wiwangwaga wakristo. Wagenda imbiru na kudunga ngolo ya mkristo wa loli. Ela uo ndewuyerumiria malago gawo. Uo wadua ukilindia na kuwadia aga Mlungu wawuyagora. Wagikumbuka malago ga Yesu. "Mwarasimilwa inyu kasikira wamsholia, na kumbinga, na kumzigiria kwa tee rose, ikakaia ni kwa wundu gwapo ini. Boilonyi mkaie na iseko ibaa, angu mafungu genyu geko mbaa uko mlunguni." (Mat. 5:11-12).

9. NGOLO ISIMIE

Kuumbwa kodu kaung'enyi chia imweri na shetani vagenda imbiru vikitima kumtanya mkristo na lukundo lwa Mlungu. Ela kwa kukaia na irumirio, na kupoilwa kubaa wadima kugora kilolia, "Nani sena udimaga kuditanya na lukundo lwa Kristo? Ni wasi, angu kuwingwa, angu njala, angu wukiwa angu ndengwa angu kifwa?" (Warumi 8:35). "Hata, ela kwa maza iri rose dasima putu kuchumba kwa chia ya uo oredikundiege!" (Warumi 8:37). Kwa kukurusha uo moni maswaga gose ga Mlungu, wadima kugisima matimo ga shetani, kwa ituku ja kutimwa na hata kutua kwa wuda, uchaendelea kujiwadia irumirio jake kwa Yesu Kristo uo oresimiege matimo ga kula kuchuku na kwa chia yake uo isi dipate kusima na kunekwa kirumbu cha wubaa icho chisedimaga jingi kupungua kung'alang'ala kwake. (Waefeso 6:10-18; 1 Petero 5:4).

Nyeri-nyeri ya kutambukilwa kwake yawoneka iking'alang'ala nicha. Ngolo yake yachulwa ni irumirio na uo Roho Mweni. Malaika, sa ilago ja Mlungu wamkubusira marasimio ga wuzuri gichanekwa awo wicasima wikirumagia hata kutua. Uo usimaga nichamneka uo uje ng'anga ra mudi gwa irangi, guko andenyi ya mbuwa ya Mlungu. Uo usimaga ndechawona ilago jingi kwa icho kifwa cha kawi anduani. Uo usimaga nichamneka ya ija mana ivisiro, nani nichamneka igo ja chokwa, na aigu ya ijo igo jaandikwa irina iwishi. "Uo usimaga, na uo urilindiaga kazi rapo hata kutua, ni chamneka uo nguma sa iji ini wori nereiwusirege kwa Aba. Uo usimaga ucharushwa nguwo ra chokwa, nani najingi sichajiagia irina jake kwa chuo cha irangi anduani, nani nichajirumiria irina jake imbiru ya Aba na imbiru ya weke malaika wake. Uo usimaga nichambonya ukaie nguro andenyi ya hekalu ya Mlungu wapo nao na jingi ndechafuma aho sena anduani. Uo usimaga nichamneka uo kusea kidombo andwemweri nani kwa kifumbi chapo cha nguma, sa iji ini neresimiege, na kusea kidombo andwamweri na Aba kwa kifumbi cha nguma. (Wufunuo 2:7,11,17,26; 3:5,12,21).

Mfuko gwa pesa guko mwari gwawonyera angu si ngolo yake cheni tu, ela hata pesa rake ramerie kufunywa kizongona kwa Mlungu. Wulalo gotumia pesa rake kisha kisha, waritumia kwa

kutesia wakiwa, na kufunya ifungu jake ja ikumi ja makuwio gake na vyose uko navo cha kwa Mlungu ukitumia kila kilambo kwa kumredia Mlungu wubaa.

Mkate gwa bofulo na samaki – ivi vawuyawonyera angu wadakaia moyo kwa irangi jielie na sena ujibonyeraga nguma nicha kwa kukuwadia. Ndeuwuenona irangi jake kwa wuwongereri angu kwa kuja vindo viseelie. (Mabonyo 15:20). Ndeusagisa pesa rake icho kisha, hata ndeugukorongaga mumbi gwake, (ugo guko hekalu ya Mlungu) kwa kuputa kimbaku angu kuidafuna angu kutumia maganga gewongera angu ndembe remila rinonaga akili, ela wadaja vindo vipoie, vielie, na vigunekaga mumbi ndigi. Ngolo yake cheni yawuya nyumba elombea. Wadagenda njumonyi matuku gose na malombinyi, sena waguneka ishima guja wutasi. Wadagenda matuku gose, uko andenyi ya wasi angu kuboilwa, na hata iji iruwa jibirie angu vua ikishushura. Wapoilwa na kukunda kulomba nandigi, ikakaia ni ikanisenyi angu nyumbenyi kwake, angu chumbenyi kwake, angu watambua nicha kukaia mkristo ndedimaga kuzogua kiroho ngera usededanya na Mlungu kwa kulomba.

Chuo chiko chikuchulo icho chuo chiawonyera angu Biblia ni chuo chiko chikuchulo kwake, nao wachishoma na kugiririkanya malago gake kila ituku. Ukilola suku, ndigi, irangi, mwengere na wuzuri mungi gwa mazima guko andenyi yaro. Yawuya taa emlangalishira na lufu ulo wawuyamsima shetani nalo. Ni vindo va ituku va roho yake, machi gehoresha kau yake, machi gekuogosha mumbi gwake, na kilole chekuwona na kukuzigana uo moni.

Nao waboilwa ni kuduka msalaba gwake angu watambue kukaia, ndekuchakaia na kulipwa kungi kuseko na msalaba. Na angu wamanya kukaia warukishiro andwamweri na Kristo eri upate kukaia moyo kwa irangi iwishi, wadaibonya ngolo yake ikaie na kuvikunda ivo va mlungunyi ukibonya akili rake rivizigane ivo hata si vilambo viko wurumwengunyi anduangi. (Wakolosai 3:1-2). Oko tayari kukwana na Mlungu, nao wakaia sa mudi guzoaga mbai mbai ya ndoria ya machi, ugo guvaga

ng'anga, raro kwa matuku garo; (Zaburi 1:3) sa longe lwa mzabibu gwa loli, lukiva ng'anga nyingi. Ndeuchiobuaga kifwa. Kwa kukaia luja lukundo lwa Mlungu uko nalo kwa ndigi ra Roho Mweli lwaichura ngolo yake.

PICHA YA IKUMI

Yesu ukagamba, "Ini moni niko kuruka nani nijo irangi uo urumiriaga kwapo hata ukafwa uchakaia moyo. Na uo ukaiaga moyo ukimiriria ini na jingi ndechafwa anduangi." (Johane 11:25,26). Uo usikiraga ilago japo, na kumrumiria uo orenidumiege oko na irangi ja kala na kala, hata ndengiaga kutanyonyi anduangi ela wameria kufuma kifonyi kungia iranginyi. Mkristo ndeoboshwa ni kifwa hata makabo gangi kwa wundu gwa kaung'a. "Kifwa chamilwa ni kusima! Koko hao ee kifwa kusima kwako? Goko hao ee Kifwa wusungu gwako? Ela chawucha kwa Mlungu uo udinekaga kusima kwa Bwana odu Yesu Kristo. (1 Wakorintho 15:54-57).

Mundu ukaiaga moyo kwa irangi jake ukiselanya na Mlungu ndeoboaga kifwa. Iji ngelo yake efwa yavika, uchaiwusa kwa kupoilwa, na seji Mdumi Paulo wagora, "Neko na bea egenda chia yapo na kukaia na Masihi; angu ilago iji japoie kuchumba. (Wafilipi 1:23).

Mkristo wawadwa ni bea embona Yesu wushu kwa wushu, uo ufue kwa wundu gwake na kulipa iguri jose ja kaung'a rake msalabenyi. Roho Mweli wokoni wamkumbusira malago ga Yesu, "Msakewawa ni ngolo renyu, mwarumiria kwa Mlungu, rumirienyi kwapo ini wori. Andeniyi ya nyumba ya Aba geko malalo gekaia mengi... nani ngagenda nichacha sena nimbuse kwapo, andu niko ini na inyu mkaiege ahoeni wori." (Yohana 14:1-4). "Maza iriso jingi jisereriwoniege, hata kudu kungi kuserevisikirege anduangi; Iro maza rose Mlungu orewiboisirege awo wimkundaga." (1 Wakorintho 2:9). Ndechiko kiteto chingi ndoenyi chidimaga kugoria wandu witambukilo ni guja wubaa gwa muzi gwa mlungunyi gupoisiro kwa wundu gwa awo wawuyagenda nicha wiki nuga chwau ra Bwana odu Yesu Kristo

10. KUGALA CHA MZINYI KWA WUBAA

iji wiko wikikaia moyo ndoenyi.

Wulalo goobua kuja kusigwa maindi maduu kwa kifwa, malaika angu mdumi wa Mlungu wawoneka aha kwa ihi picha ya kutua. Wawoneka ukiwesera kuigenja ihi roho ielie kwa Mlungu. Irangi na Roho ratanywa na chija kifungo chemaziriana na mumbi guwoaga, nayo yaida kungiria mbenge riko mwari ra mlungunyi kugenda kwa Yesu uo umkunde nao ukafwa aigu ya msalaba kwa wundu gwake. Kukaribishwa kwa kupoilwa kwambesera imbiru ya Mlungu. Aho ucharogolwa ni Bwana na Mlungu wake kwa malago aga gemkuma, "Kwabonya nicha! Mzumba mucha na wa loli!" "Choo kungie kupoilonyi kwapo!" (Mat. 25:21). Shetani ndeuna nguma ingi aigu kwake sena, angu "Mkiwa orefuege nao ukadwalwa ni weke malaika noko cha lagenyi kwa Ibrahim kwa karamu ya mlungunyi." (Luka 16:22). "Nani neresikirege lwaka kufuma mlungunyi lukigamba, "Andika aga: "Warasimilwa ni awa wifwaga kwa Bwana kufuma idana: Ee, wagamba Roho, wipate kuhora nyuma ya kazi rawo; angu kazi rawo ranugana nawo." (Wufunuo 14:13).

KUKANILWA KWA MAWONYERO GA WUMBOA GA KUTUA

Mkundwa, oho kushomaga Mlungu ndewone nicha kukuneka ngolo emrumiria na kumneka ngolo yako uo ukukunde, angu uo wadedanya na oho itakoni kikuzera "Niwurie ini kwa ngolo yako yose." (Kumbu kumbu 30:2). Mneke Yesu ngolo yako iyo isirilo ni ndigi, iwawilo, na yawuyakuja, nao uchakuneka ngolo mbishi na akili mbishi. Kusakegorelwa tee ni ngolo yako ikalie wei kunuge bea rake, angu "andenyi koni kwa ngolo ra wandu gadafuma maririkanyo gizamie ago gimgenjaga unugane na bea ra mumbi." (Marko 7:21). Tana na kaung'a rako na kumaziriane na iri riko ra hachi "Angu mafungu ga kaung'a ni kifwa. Ela inosi ja Mlungu ni irangi ja kala na kala kwa Yesu Kristo Bwana odu." (Warumi 6:23).

Oho kwamerie kukufunya kwa irangi jako jose kukaie wa Mlungu, "Kuiwadie io fwana ya madedo ga banana koregisikirege

kwapo, kwa irumirio na lukundo luko andenyi ya Yesu Kristo. (2 Timotheo 1:13). Kwa wundu ugo Paulo oreandikiege kwa 2 Timotheo 1:12. “Angu nammanya uo neremrumiriege, sena namanya wori angu wadima kuchilindia icho nerechiwikiege kwake hata ituku ijo.” Kukumangire kumoni andenyi ya irumirio kwa Mlungu, kulombege kwa ndigi ra Roho Mweni kudu moyo andenyi ya lukundo lwa Mlungu, kukimziganira. Yesu uo uko chia, na loli na irangi, uo Bwana odu uchawuya kafwani kuwionda wana wake – “Mzuri wa wazuri, na Bwana wa weke bwana.” (1 Timotheo 6:15).

“Idana kwa uo udimaga kumlindia inyu msekuwaga, na kumkaisha kimusi imbiri ya wushu gwa wubaa gwake msegadie ikosa jingi kwa kuboilwa kubaa, kwake uo uko Mlungu uekeri, mkiri odu, ndegukaie wubaa, na kiwuzuri, na kubonya nguma, na ndigi, imbiri ya ngelo rose, idana na hata kwa kala na kala. Ameni.” (Juda 24,25).

Copyright ANGPH

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut être obtenu en plus de 538 langues et dialectes parlés dans le monde entier, à savoir: Afrique, Amérique, Asie, Extrême Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Téléphone cellulaire, plaques, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur téléphones Android.

Este livro "O Coração do Homem" é obtido em mais de 538 línguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (África, Ásia, América do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem também está agora disponível em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telefones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent être obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies européennes ou africaines. Ils peuvent être utilisés en même temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradecemos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras lnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos

informar. Pois nos gostaríamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratuftamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 lnguas diferentes escreva para:

E-MAIL: info@angp-hb.co.za
info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

A Gospel Literature Mission financed by donations
Une Mission de litterature evangelique financee de dons
Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)